

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELMEÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

TÁJÉKOZTATÓ

**műemléki szakértői nyilvántartásba vételről
az orgonahangszer-helyreállítás szakterületen
általános tudnivalók**

A régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) határozza meg műemléki területen végzett szakértői tevékenységek tartalmát, a tevékenységet, a szakmagyakorlás feltételeit és a szankciókat. A szakértői tevékenység folytatására irányuló szándékot a miniszternek kell bejelenteni, a nyilvántartásba vételről igazolás állítható ki.

Orgonahangszer-helyreállítás szakterületen szakértői tevékenységnek minősül
orgonahangszer-helyreállítási szakterületen műemlék épületben elhelyezett, vagy műemléki értéket megtestesítő orgonahangszer [4. § (2) f)]

- szerkezetének elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása, karbantartása (szabályozása, hangolása, megbontással járó tisztítása), valamint e tevékenységekre vonatkozó dokumentáció készítése, [fa)]
- házát érintő tevékenységek, különösen elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása restaurálása, valamint e tevékenységek örökségvédelmi engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező dokumentáció készítése, [fb)]
- építéstörténeti tudományos dokumentációjának elkészítése, hangszertörténeti szempontú véleményezése, valamint pályázatok elbírálása, az orgonát érintő inventarizációban, védetté nyilvánítási dokumentáció elkészítésében, közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés. [fc)]

2. § 1. *dokumentálás*: műemléki értéket érintő beavatkozások folyamatának és eredményének, az azok során megfigyelhető jelenségeknek, valamint a műemléki érték állapotának tárgyyszerű, pontos szöveges és képi rögzítése és magyarázata;

13. *orgonahangszer-helyreállítás*: a műemléki értéket megtestesítő orgonahangszer felépítménye (szekrény vagy ház) és a hozzá tartozó szerkezet együttesére vagy részeire vonatkozó műemléki helyreállítás;

16. *restaurátori állapotfelmérés*: olyan állapotfelmérés, amely meghatározza a kezelendő kulturális örökség védett elemei alkotóanyagainak állapotát, tanulmányozza és elkülöníti a természetes folyamatok, a véletlen, a használat és a szándékos beavatkozások okozta anyagi romlásokat és esztétikai változásokat, vizsgálja az ellenálló képesség és szilárdság növelésének lehetőségeit;

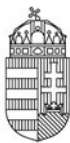
2/A. § Az *esztétikai helyreállítás*, a *konzerválás*, a *megelőző konzerválás*, a *restaurálás*, a *restaurálási dokumentáció*, a *restaurátori kutatás*, valamint a *restaurátori kutatási dokumentáció* tekintetében a **kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.)**

Korm. rendelet 2. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni.

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 2. §-ának rendelkezései szerint:

1. *esztétikai helyreállítás*: a restaurálás körébe tartozó azon kutatáson alapuló, konzerváló kezelésen túlmutató, a kulturális örökség védett elemei eredeti értékeinek, illetve ezek érvényesülése szempontjából a legkedvezőbb állapotának helyreállítását biztosító hozzátételek, kiegészítések vagy egyéb beavatkozások összessége, amelyek célja az értékek zavartalan megjelenésének biztosításával az értelmezhetővé, bemutathatóvá tétele;
2. *konzerválás*: a restaurálás körébe tartozó azon beavatkozások összessége, amelyek célja a kulturális örökség védett elemei eredeti anyagának változatlan állapotú megőrzését biztosító kezelése: a károsodási folyamatok megszüntetése vagy lassítása, az állapot stabilizálása, az alkotó anyagok szilárdítása, a szerkezet megerősítése, a tárgyhoz nem tartozó, az elváltozást, a károsodási folyamatot előidéző dolgok, szennyeződések eltávolítása;
5. *restaurálás*: védett műemléki értéken, vagy védetté nyilvánított kulturális javakon hatósági engedéllyel végzett művészeti alkotó tevékenység, melynek célja a védett kulturális örökségi elem konzerválása és esztétikai helyreállítása;
6. *restaurálási terv*: védett műemléki értéken vagy védett kulturális javakon a védett kulturális örökségi elem további tervezett roncsolásos kutatására vagy vizsgálatára, valamint konzerválására, esztétikai helyreállítására irányuló beavatkozáshoz készített terv;
7. *restaurálási dokumentáció*: védett műemléki érték vagy védett kulturális javak restaurálását hitelesítő dokumentáció, amely szöveges és ábrázolásos formában igazolja a beavatkozások szükségességét, bemutatja a folyamatukat, megkülönböztetve az eredeti részeket és a későbbi kiegészítéseket, részletezve minden olyan elemet, melyet a restaurálás hozzátett, megváltoztatott vagy eltávolított;
8. *restaurátori kutatás*: védett műemléki értéken vagy védett kulturális javakon végzett, tudományos módszerrel végzett, roncsolásmentes vagy roncsolásos jellegű restaurátori beavatkozás (mintavétel, szondázó feltárás), amelynek célja a kulturális örökségi elem alkotó anyagainak, állapotának és pusztulási folyamatának meghatározása, történeti rétegeinek megismerése, a története során keletkezett elváltozások, vagy azon végrehajtott változtatások következményeinek tanulmányozása, kiértékelése, többszintű vizsgálati folyamat, restaurálási beavatkozást alapoz meg vagy történeti adatgyűjtésre, megismerésre irányul;
9. *restaurátori kutatási dokumentáció*: védett műemléki értéken vagy védett kulturális javakon elvégzett roncsolásos és roncsolásmentes kutatást vagy vizsgálatot lezáró dokumentáció, amelynek tartalmaznia kell a kutatás során feltárt adatokat és tényeket, a kutatás folyamatának leírását, a kutatás rajzi és fényképes dokumentálását, a kutatási eredmények értelmezett összefoglalását, a továbbiakban szükséges beavatkozások ismertetését, a helyreállítási, illetve restaurálási javaslatot, a felhasznált szakirodalmat, a történeti forrásokat és ezek feldolgozását, védett műemléki érték esetén az épületkutatás leírását;

Szakma gyakorlati jogosultság [5 §]:

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELMEÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

A nyilvántartásba vétel feltétele, hogy a természetes személy az adott terület vagy szakterület vonatkozásában rendelkezzen a Korm. rendeletben meghatározott

- végzettséggel és szakképesítéssel, valamint
- a szakképzettséget igazoló okirat kiállítását követően szerzett szakmai gyakorlattal.

A szakértői tevékenységet folytatni szándékozó személynek (cég esetén a munkavállalónak vagy személyesen közreműködő tagnak) a szakmagyakorlási feltételeknek és a tevékenység ellátásához szükséges megszerzett tapasztalatot igazolnia kell, a rendeletben részletesen meghatározottak szerint. Gazdasági társaság, költségvetési szerv, egyéni vállalkozó, egyéni cég (a továbbiakban együtt: cég) akkor végezheti a szakértői tevékenységet, ha az adott tevékenységet személyesen ellátó munkavállalója vagy személyesen közreműködő tagja szerepel a szakértői nyilvántartásban, továbbá a cég rendelkezik az adott területen vagy szakterületen előírt feltételekkel.

Műemléki terület orgonahangszer-helyreállítás szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez

- szerkezetének elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása, karbantartása (szabályozása, hangolása, megbontással járó tisztítása), valamint e tevékenységekre vonatkozó dokumentáció készítése esetén [= a 4. § (2) bekezdés f) pont fa) alpontja szerinti tevékenység esetén]:
 - ✓ hangszerész - orgonaépítő és -javító szakképesítés [7. § (6) aa)] vagy
 - ✓ hangszerkészítő és -javító (orgona) szakképesítés [7. § (6) ab)] szükséges.
- házát érintő tevékenységek, különösen elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása restaurálása, valamint e tevékenységek örökségvédelmi engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező dokumentáció készítése esetén, [= a 4. § (2) bekezdés f) pont fb) alpontja szerinti tevékenység esetén]:
 - ✓ **mesterfokozat vagy azzal egyenértékű végzettség és restaurátorművész vagy okleveles restaurátorművész szakképzettség szükséges, a 4. § (2) bekezdés c) pont ca)-cc) alpontja szerinti tevékenységek esetén a tevékenységnek megfelelő szakiránnyal:**
 - a védett műemléki érték fizikai beavatkozással, mintavétellel, roncsolással járó restaurátori állapotfelmérése, kutatása esetén a tevékenységnek megfelelő szakiránnyal [4. § (2) bekezdés c) pont ca)] szükséges.
 - a védett műemléki értéken végzett konzerválás vagy megelőző konzerválás és ezek tervének elkészítése esetén a tevékenységnek megfelelő szakiránnyal [4. § (2) bekezdés c) pont cb)] szükséges.
 - a védett műemléki értéken végzett esztétikai helyreállítás és tervének elkészítése esetén a tevékenységnek megfelelő szakiránnyal [4. § (2) bekezdés c) pont cc)] szükséges.

[4. § (2) fb) házát érintő tevékenységek, különösen elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása restaurálása, valamint e tevékenységek örökségvédelmi engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező dokumentáció készítése]

- építéstörténeti tudományos dokumentációjának elkészítése, hangszertörténeti szempontú véleményezése, valamint pályázatok elbírálása, az orgonát érintő inventarizációban, védetté nyilvánítási dokumentáció elkészítésében, közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés. [a 4. § (2) bekezdés f) pont fc) alpontja szerinti tevékenység esetén]

✓ mesterfokozat vagy azzal egyenértékű végzettség és **felsőfokú orgonaművészi, felsőfokú orgonatanári, felsőfokú egyházzenei végzettség** szükséges.

8. § (7) Műemléki terület orgonahangszer-helyreállítás szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez

- a) a 4. § (2) bekezdés f) pont fa) alpontja szerinti tevékenység esetén orgonaépítéssel és helyreállítással foglalkozó munkáltatónál eltöltött örökségvédelmi területen legalább 5 éves, szakirányú munkavégzésre irányuló jogviszonyban megszerzett,
- b) a 4. § (2) bekezdés f) pont fb) alpontja szerinti tevékenység esetén a 8. § (4) bekezdése alapján számított,
- c) a 4. § (2) bekezdés f) pont fc) alpontja szerinti tevékenység esetén ca) legalább 5 év szakirányú tevékenységgel megszerzett, és
- cb) az 1. melléklet 7. pontjában meghatározott számítási módszer alapján megszerzett legalább 40 pont szakmai gyakorlat szükséges.

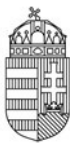
1. melléklet a 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelethez

7. Műemléki területen orgonahangszer-helyreállítási szakterületre vonatkozó számítási módszer a szakmai gyakorlat igazolására

	A	B
1.	Tevékenység	Pontszám
2.	műemlék épületben orgona elhelyezése, helyreállítása, átalakítása engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező építéstörténeti tudományos dokumentáció önálló elkészítése	8 pont
3.	műemlék épületben orgona elhelyezése, helyreállítása, átalakítása engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező építéstörténeti tudományos dokumentáció elkészítésében való közreműködés munkatársként	5 pont
4.	50 db orgona inventarizációjának önálló elkészítése	4 pont
5.	50 db orgona inventarizációjának elkészítése munkatársként	3 pont
6.	műemlék alkotórészeként védett képző- vagy iparművészeti alkotásokon önállóan vagy vezetőként elvégzett restaurátori kutatási, restaurálási munka	8 pont
7.	műemlék alkotórészeként védett képző- vagy iparművészeti alkotásokon munkatársként elvégzett restaurátori kutatási és restaurálási munka	4 pont
8.	műemlékvédelmi szakmérnöki képzés	5 pont
9.	tudományos fokozat megszerzése orgonatörténeti tárgyú doktori értekezéssel	5 pont

8/A. § (1) Védett műemléki értéket érintő szakértői tevékenységben **szakképzettséggel nem rendelkező személy közreműködését nem lehet igénybe venni.**

(2) A szakképzettséggel rendelkező, de szakmai gyakorlattal nem rendelkező személy az adott szakterületen jogosultsággal rendelkező szakértő irányításával, annak személyes közreműködésével végezhet a védett műemléki értéken vagy annak alkotórészén, védett tartozékán beavatkozást, amely társszerzői minősítést és szakmai gyakorlat igazolását szolgálja.

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELMEÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

(3) Egyéb képzettségű szakember védett műemléki értéken kizárólag a szakértő irányításával saját képesítésének megfelelő részfeladatot végezhet, mely szakmai gyakorlatnak restaurátori vonatkozásban nem vehető figyelembe.

8/B. § **A szakértő felelőssége kiterjed** az általa elvégzett beavatkozásra, az általa irányított egyéb képzettségű szakember és a felügyelete alatt működő gyakornok tevékenységére, valamint a kulturális örökségvédelem szempontjainak érvényesítésére.

12/A. § A műemléki érték védelmével kapcsolatos műemléki területen a miniszter azon szakértő vagy szakértő szervezet számára,

- a) amely a szakértői tevékenység hatósági ellenőrzése során a műemléki területen kirendelt igazságügyi szakértő **szakvéleménye szerint szakszerűtlen, vagy szándékosan vagy súlyos gondatlanságból valótlan tartalmú szakvéleményt, dokumentációt készít - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, egy évre,**
- b) amelyet egy éven belül két alkalommal örökségvédelmi bírsággal sújtottak - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, **három évre,**
- c) amelyről az örökségvédelmi, az örökségvédelmi felügyeleti vagy az építésfelügyeleti hatóság az ellenőrzése során megállapítja, hogy **szakértői tevékenysége következményeként a védett műemléki érték súlyosan veszélyeztetetté válik, öt évre, vagy amennyiben a védett műemléki érték helyreállíthatatlanul sérült vagy elpusztult, tíz évre megtiltja a szakértői tevékenység folytatását.**

15. § Az a szakértő, aki 2015. január 1. előtt orgonahangszer-helyreállítás szakterületen névjegyzékbe került, orgonahangszer-helyreállítás szakterületen jogosult szakértőnek minősül.

9. § (3) A bejelentéshez csatolni kell:

c) a szakmai gyakorlat igazolását az alábbiak szerint:

ca) a szakmai tevékenység részletes leírását (a szakmai gyakorlat megszerzésének helye, ideje, a betöltött munka- vagy feladatkör, a végzett szakmai tevékenység), cb) az alkalmazásban töltött idő munkáltatói igazolását,

cc) a pontszámítás alapját képező tevékenységről a miniszter, a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ vagy jogelőd intézményei, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Lechner Tudásközpont, vagy az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság számára benyújtott dokumentáció megnevezését és leltári számát, iktatószámát vagy egyéb iratazonosító számát azzal, hogy a dokumentációk közül nem vehető figyelembe az, amelyről megállapítható, hogy a tartalma nem felel meg az Övr.-ben foglalt követelményeknek, vagy amelyhez kapcsolódó tevékenységet az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság az ezen követelményeknek meg nem felelő dokumentáció miatt nem engedélyezett.

Frissítve: 2025. március